

Opinia Komitetu Regionów „Instrument »Łącząc Europę«”

(2012/C 277/12)

KOMITET REGIONÓW

- Przypomina wagę europejskiej polityki w dziedzinie transportu, energii i telekomunikacji jako kluczowego instrumentu zapewniającego wzrost konkurencyjności miast i regionów oraz przyczyniającego się do osiągnięcia gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności UE.
- Popiera utworzenie nowego instrumentu „Łącząc Europę”, służącego zarówno jako ramy prawne, jak i odrębny mechanizm finansowania dla sektora transportowego, energetycznego i telekomunikacyjnego.
- Z zadowoleniem przyjmuje koncentrację Komisji na uzupełnianiu brakujących połączeń, usuwaniu wąskich gardeł i zapewnianiu właściwych powiązań transgranicznych oraz wprowadzenie innowacyjnych instrumentów finansowych – w celu zagwarantowania optymalnego efektu dźwigni w zakresie wydatków publicznych i generowania wyższej wartości dodanej dla obywateli UE.
- Wzywa do tego, by wdrażanie odbywało się w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, władzami regionalnymi i lokalnymi oraz podmiotami działającymi w terenie – zgodnie z zasadą pomocniczości.
- Stoi na stanowisku, że wdrażanie powinno być także dopasowane do celów zarówno strategii „Europa 2020”, jak i polityki spójności oraz odbywać się z uwzględnieniem komplementarności i zgodności z funduszami polityki spójności.
- Apeluje o sprawiedliwe przyznawanie funduszy wszystkim regionom i państwom członkowskim UE z uwzględnieniem konkretnych warunków terytorialnych UE.
- Zwraca się z prośbą, aby Komisja Europejska wyjaśniła, że kwota 10 mld EUR, która ma zostać przeniesiona z Funduszu Spójności, zostanie przetransferowana z poszanowaniem postanowień rozporządzenia dotyczącego Funduszu Spójności, w tym kwot krajowych przeznaczonych dla państw członkowskich.

Sprawozdawca	Ivan ŽAGAR (SI/PPE), burmistrz Słoweńskiej Bystrzicy
Dokumenty źródłowe	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” COM(2011) 665 final/3 – 2011/0302 (COD) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, zmieniającego decyzję nr 1639/2006/WE ustanawiającą Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007–2013) oraz rozporządzenia (WE) nr 680/2007 ustanawiającego ogólne zasady przyznawania pomocy finansowej Wspólnoty w zakresie transeuropejskich sieci transportowych i energetycznych COM (2011) 659 final/2 – 2011/0301 (COD)

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Ocena ogólna

1. Przypomina, że europejska polityka w dziedzinie transportu, telekomunikacji i usług cyfrowych powinna stanowić kluczowy instrument zapewniający wzrost konkurencyjności miast i regionów, swobodny przepływ osób i towarów, integrację jednolitego rynku, a także gospodarczą, społeczną i terytorialną spójność UE oraz powiązanie Unii z resztą świata.

2. Z zadowoleniem przyjmuje potencjalną rolę instrumentu „Łącząc Europę” w ożywieniu wzrostu i zatrudnienia oraz w zwiększeniu konkurencyjności Europy⁽¹⁾ i popiera koncentrację Komisji na uzupełnianiu brakujących połączeń, usuwaniu wąskich gardeł, i zapewnianiu właściwych powiązań transgranicznych.

3. Popiera utworzenie nowego instrumentu „Łącząc Europę”, służącego zarówno jako ramy prawne, jak i mechanizm finansowy dla sektora transportowego, energetycznego i telekomunikacyjnego.

4. Wzywa do tego, by wdrażanie tego mechanizmu odbywało się w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, władzami regionalnymi i lokalnymi oraz podmiotami działającymi w terenie – zgodnie z zasadą pomocniczości.

5. Apeluje o przejrzystsze, spójniejsze i bardziej uproszczone podejście do finansowania unijnego, sprzyjające przyciąganiu funduszy z sektora prywatnego, bez których nie da się dziś zrealizować celów UE.

6. Stoi na stanowisku, że wdrażanie instrumentu „Łącząc Europę” powinno się również przyczynić do wzmocnienia celów spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej i winno być związane z funduszami polityki spójności, tak by uzupełniały się one nawzajem i były ze sobą spójne.

7. Przyjmuje z zadowoleniem propozycje Komisji dotyczące przeznaczenia 10 mld euro z Funduszu Spójności na CEF w celu wsparcia realizacji skoordynowanych projektów w zakresie infrastruktury transportowej dla sieci bazowej TEN-T w państwach członkowskich objętych Funduszem Spójności. Podkreśla potrzebę jak największego respektowania krajowych przydziałów z Funduszu Spójności, tak by – zgodnie z nim – zapewnić korzystne warunki wsparcia finansowego dla wszystkich rodzajów kwalifikujących się projektów, m.in. dla transgranicznych projektów drogowych.

8. Uważa, że projekty powiązane z instrumentem „Łącząc Europę” należy prowadzić z poszanowaniem priorytetów w zakresie inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającemu włączeniu społecznemu, czyli założeń strategii „Europa 2020”.

9. Zwraca uwagę na trudności wielu państw członkowskich starających się samodzielnie opracować skomplikowane projekty infrastrukturalne w dziedzinie transportu transgranicznego, podczas gdy na poziomie UE mamy do czynienia z masą krytyczną zapotrzebowania na większą synergię między różnymi programami finansowania a sektorami polityki, która powinna gwarantować optymalny efekt dźwigni w zakresie wydatków publicznych, generujący wyższą wartość dodaną dla obywateli UE.

Ramy prawne

Instrument „Łącząc Europę” – kontekst ogólny

10. Popiera utworzenie nowego instrumentu „Łącząc Europę”, służącego zarówno jako ramy prawne, jak i odrębny mechanizm finansowania dla sektora transportowego, energetycznego i telekomunikacyjnego.

11. Podkreśla, że w ramach projektów transportowych należałoby uwzględnić ich wzajemne powiązania z innymi formami transportu związane z węzłami komunikacyjnymi, np. transport powietrzny, metro itd. Powinien zostać zapewniony dostęp do szybkiej sieci szerokopasmowej i powiązanych z nią usług – zwłaszcza na obszarach nieatrakcyjnych pod względem handlowym, takich jak słabo zaludnione obszary wiejskie, na których

⁽¹⁾ Rolę tę podkreślono w konkluzjach Rady Europejskiej z 28–29 czerwca 2012 r. (s. 11, „Wkład polityki europejskich we wzrost gospodarczy i zatrudnienie”).

ICT mogą ułatwić świadczenie usług publicznych oraz przyczynić się do zatrzymania na nich ludności i do spójności terytorialnej.

12. Wzywa do objaśnienia sposobu traktowania regionów charakteryzujących się odmiennym wskaźnikiem rozwoju, tak by odzwierciedlić ich specyficzną sytuację terytorialną w UE, w tym regionów cierpiących na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków demograficznych i przyrodniczych; wzywa także do wzięcia pod uwagę wymiaru regionów najbardziej oddalonych i do wyważonego uwzględnienia regionów europejskich.

Cele sektorowe

13. Popiera wysiłki ukierunkowane na promowanie czystych i zrównoważonych systemów transportowych (szczególnie kolejowych i morskich, które są skuteczne i konkurencyjne oraz wymagają odpowiedniej infrastruktury i zorganizowanych usług). By zapewnić sprawne funkcjonowanie tych zrównoważonych środków transportu, konieczne jest również rozwinięcie wewnętrznych węzłów logistycznych, które umożliwiłyby optymalną wymianę intermodalną i skuteczność całego systemu.

14. Jest zdania, że trzeba uwzględnić szczególną sytuację różnych obszarów w UE, w tym regionów w nowych państwach członkowskich UE o dotychczas słabo rozwiniętej infrastrukturze i niewystarczającym finansowaniu, zwłaszcza tam, gdzie na szczeblu regionalnym infrastruktura drogowa wnosi dużą wartość dodaną, na przykład w transporcie przygranicznym.

15. Podkreśla potrzebę upowszechniania wzajemnych połączeń sieci energetycznych i funkcjonowania wewnętrznego rynku energetycznego w UE. Uważa także, iż należy uznać niezależność energetyczną UE za jeden z kluczowych priorytetów tego instrumentu oraz poprawić bezpieczeństwo dostaw.

16. Podkreśla, iż inwestycje w telekomunikacyjną sieć szerokopasmową i platformy infrastruktury usług cyfrowych są niezbędne do osiągnięcia założeń europejskiej agendy cyfrowej, wniesienia wkładu w realizację celów strategii „Europa 2020” i świadczenia europejskich usług publicznych.

Kwestie budżetowe

17. Popiera utworzenie instrumentu „Łącząc Europę” i jego budżet, którego nie należy kwestionować, aby utrzymać efektywność tego instrumentu i efekt dźwigni, jaki wywiera on na inne publiczne i prywatne źródła finansowania. Ostrzega jednak przed próbami osłabienia funduszy strukturalnych.

18. Jest zaniepokojony – ze względu na stan rynków finansowych – spodziewanym wpływem i efektem dźwigni wywieranym przez fundusze pochodzące z instrumentu „Łącząc Europę” na plany publicznego finansowania inwestycji infrastrukturalnych na szczeblu regionalnym i lokalnym.

19. Apeluje o sprawiedliwe przyznawanie funduszy wszystkim regionom i państwom członkowskim UE oraz bierze

pod uwagę jakość i wartość dodaną finansowanych z instrumentu „Łącząc Europę” projektów w zakresie sieci transportowych, energetycznych i telekomunikacyjnych dla najsłabszych regionów, w tym, cechujących się trwałymi niekorzystnymi warunkami geograficznymi i przyrodniczymi i bardzo niską gęstością zaludnienia, oraz regionów wspiarskich, transgranicznych i górskich. Szczególną uwagę należałoby zwrócić na efektywność i efekt dźwigni proponowanych projektów.

20. Zwraca się z prośbą, aby Komisja Europejska wyjaśniła, że kwota 10 mld EUR, która ma zostać przeniesiona z Funduszu Spójności, zostanie przetransferowana z poszanowaniem postanowień rozporządzenia dotyczącego Funduszu Spójności, w tym kwot krajowych przeznaczonych dla państw członkowskich.

21. Podkreśla, że w zasadach decydujących o przyznaniu środków powinny zostać uwzględnione koszty administracyjne.

Formy finansowania i przepisy finansowe

22. Opowiada się za przejrzystym, spójniejszym i bardziej uproszczonym podejściem do finansowania unijnego, sprzyjającym przyciąganiu funduszy z sektora prywatnego. Wnosi zatem, by koszty administracyjne dodawać do kwalifikowanych wydatków i umożliwić w ten sposób skuteczniejszą realizację założeń. Podkreśla jednocześnie, że nowe źródła finansowania nie powinny zastępować tradycyjnej pomocy finansowej UE, ale raczej ją uzupełniać.

23. Z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie innowacyjnych instrumentów finansowania, zwłaszcza wykorzystanie obligacji projektowych UE, które przyciągną prywatnych inwestorów i będą stymulować partnerstwa publiczno-prywatne w UE. Ze względu na stan rynków finansowych obligacje te powinny być gwarantowane przez Komisję.

24. Zwraca się do Komisji z prośbą o zaplanowanie środków służących budowie potencjału w celu wykorzystania innowacyjnych instrumentów finansowych ukierunkowanych na wspieranie uczestnictwa organów publicznych, którym brakuje wymaganej fachowej wiedzy – zwłaszcza na poziomie regionalnym i lokalnym. Przyjmuje z zadowoleniem przyjęcie 6 lipca 2012 r. rozporządzenia rozpoczynającego etap pilotażowy inicjatywy w zakresie obligacji projektowych UE przewidziany na lata 2012–2013, którego celem jest zgromadzenie do 4,5 mld EUR finansowania z sektora prywatnego dla kluczowych projektów dotyczących infrastruktury strategicznej⁽²⁾. Popiera przeprowadzenie po etapie pilotażowym – jeśli ten zakończy się powodzeniem – etapu operacyjnego w latach 2014–2020 w ramach unijnego instrumentu „Łącząc Europę”.

Dotacje

25. Z zadowoleniem odnosi się do programów prac jako instrumentów wykorzystujących formę dotacji w przypadku rozwiązań szczególnych.

⁽²⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego decyzję nr 1639/2006/WE ustanawiającą Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007–2013) oraz rozporządzenie (WE) nr 680/2007 ustanawiające ogólne zasady przyznawania pomocy finansowej Wspólnoty w zakresie transeuropejskich sieci transportowych i energetycznych.

26. Stwierdza, że kwalifikowalność wydatków, określona zapisami instrumentu „Łącząc Europę”, może być czynnikiem ograniczającym wdrażanie projektów. Należałoby zatem ją zmodyfikować pod względem terminów i konkretnych pozycji kwalifikowanych kosztów, takich jak koszty przygotowań, niepodlegający zwrotowi VAT czy zakup gruntów.

27. Jest zaniepokojony faktem, iż wszelkie propozycje dotacji mają być uzależnione wyłącznie od zgody państw członkowskich. Komitet Regionów zwraca się zatem z prośbą, by władze lokalne i regionalne uczestniczyły – w uzasadnionych przypadkach i zgodnie ze swoimi kompetencjami prawnymi – w procesie selekcyjnym.

28. Podkreśla, że w związku z sytuacją, w której znalazły się obecnie władze regionalne i lokalne, beneficjenci nie będą w stanie rozpocząć pracy w terminie. Dlatego też zapisy dotyczące rezygnacji z projektów nie powinny być nadto restrykcyjne i powinny w związku z tym przewidywać okres trzyletni zamiast dwuletniego, który zaproponowała Komisja Europejska.

Zamówienia

29. Przypomina, że 10 mld euro wyodrębnionymi z Funduszu Spójności należy zarządzać zgodnie z zasadami zarządzania bezpośredniego, a nie według kolejności wpłynięcia wniosków. Podkreśla, że metoda obsługi wniosków zgodnie z kolejnością wpłynięcia grozi uwypuklaniem braku równowagi w krajach UE korzystających z Funduszu Spójności i borykających się z większymi problemami (dotyczącymi warunków administracyjnych, ludzkich i finansowych). Mogłoby to stać się przeszkodą dla niektórych państw członkowskich i regionów w przedstawianiu dopracowanych projektów.

30. Sugeruje, by zasady dotyczące kwalifikowalności wydatkowania 10 mld EUR, które mają zostać przeniesione z Funduszu Spójności, były zgodne z rozporządzeniem dotyczącym tego funduszu.

Instrumenty finansowe

31. Zwraca się z prośbą, by – bez uszczerbku dla kwestii kompetencyjnych – wsparcie finansowe dla projektów poniżej poziomu sieci transeuropejskich realizowane było zgodnie z zasadą pomocniczości.

Programowanie, wdrażanie i kontrola

32. Popiera wieloletnie programy prac, o których powiadomione zostaną wszystkie zainteresowane strony. Zgodnie z zasadami wielopoziomowego sprawowania rządów w przygotowaniu programów prac powinni uczestniczyć partnerzy na wszystkich szczeblach.

Wielopoziomowe sprawowanie rządów

33. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne ponoszą prawną odpowiedzialność za wiele obszarów objętych instrumentem „Łącząc Europę”. Ponieważ na organy te bezpośredni

wpływ wywierają proponowane rozwiązania ukierunkowane na finansowanie transeuropejskiego transportu i infrastruktury energetyczno-telekomunikacyjnej, konieczne jest bezwzględne przestrzeganie zasad wielopoziomowego sprawowania rządów, sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi terytorialnemu.

34. Uważa, że we wniosku dotyczącym CEF nie poruszono żadnej kwestii związanej z jego zgodnością z zasadą pomocniczości⁽³⁾. Przypomina, że z uwagi na swą skalę i skutki projekty realizowane w ramach tego instrumentu mogą mieć wymiar transgraniczny, w związku z czym muszą być prowadzone na najodpowiedniejszym szczeblu: unijnym, krajowym, regionalnym lub lokalnym.

35. Nalega, by władze regionalne i lokalne oraz inne właściwe zainteresowane strony zostały uwzględnione w procesie decyzyjnym i w procesie planowania realizowanym przez państwa członkowskie w zakresie indykatywnego wykazu projektów (w ramach instrumentu „Łącząc Europę”), które mogą zostać objęte finansowaniem.

36. Nalega na niezwłoczne informowanie władz lokalnych i regionalnych na temat propozycji związanych z instrumentem „Łącząc Europę” oraz na włączanie tych organów w przygotowywanie projektów i opracowywanie terytorialnych strategii rozwojowych. Sprawą wagi nadrzędnej jest także to, by wszystkie zainteresowane strony w poszczególnych regionach uczestniczyły w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem przyszłych projektów związanych z instrumentem „Łącząc Europę”.

37. Jest zdania, że należy wypracować strategiczne rozwiązania mające na celu zachęcenie władz regionalnych i krajowych do przygotowania wykazów proponowanych inwestycji w dziedzinie energii i telekomunikacji do końca roku 2012. Tylko w ten sposób poszczególne państwa członkowskie będą miały dość czasu na opracowanie dokumentacji projektowej.

Zarządzanie i wdrażanie

38. Podkreśla, że nowe technologie (np. infrastruktura dla paliw alternatywnych) trudniej jest wprowadzić na rynek niż tradycyjną infrastrukturę, taką jak infrastruktura drogowa i kolejowa, w związku z czym należy zwiększyć dotacje z 20 % do 50 %.

39. Podkreśla, że wdrażanie instrumentu „Łącząc Europę” przez agencję wykonawczą Komisji Europejskiej, występującą w roli organu zarządzającego, powinno być prowadzone w ścisłej współpracy z innymi właściwymi organami publicznymi. Należałoby unikać dodatkowych kosztów związanych z ustanowieniem i działaniem tej agencji.

40. Zwraca uwagę na fakt, iż w sytuacji, gdy różne państwa członkowskie nie są w stanie dojść do porozumienia w sprawie wdrożenia danego projektu, trzeba określić zasady regulujące wydawanie środków w ramach instrumentu „Łącząc Europę”.

⁽³⁾ W opinii KR-u w sprawie CEF uwzględniono konsultacje z Siecią Monitorującą Stosowanie Zasady Pomocniczości Komitetu Regionów. Sprawozdanie z konsultacji dostępne jest na stronie KR-u: <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>.

41. Sugeruje zatem, by Komisja Europejska – w celu pokonania trudności związanych z wdrażaniem projektów transgranicznych, wynikających z różnych systemów prawnych obowiązujących w poszczególnych państwach oraz z połączenia różnych źródeł finansowania zdefiniowanych w szeregu rozporządzeń – podjęła się szczegółowej analizy przydatności EUWT.

Zgodność z innymi strategiami UE – polityka spójności

42. Podkreśla konieczność zapewnienia spójnej kompatybilności między projektami finansowanymi z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i instrumentu „Łącząc Europę” oraz uwzględnienia spodziewanego wpływu instrumentu „Łącząc Europę” na mniejsze projekty.

43. Zwraca się do Komisji o zastosowanie jasnych rozwiązań gwarantujących koordynację i kompatybilność między rozporządzeniami dotyczącymi funduszy strukturalnych – nie tylko w odniesieniu do opracowywania wspólnych ram strategicznych i umów partnerskich, lecz także w stosunku do zasad kwalifikowania i ewentualnego nachodzenia na siebie projektów objętych finansowaniem.

44. Zwraca uwagę na wpływ, jaki instrument „Łącząc Europę” wywiera na planowanie terytorialne oraz regionalne i lokalne strategie rozwojowe. Popiera stosowanie rozwiązań z zakresu budowy potencjału, wspierających władze regionalne i lokalne w jak najlepszym przygotowaniu się do składania dopracowanych projektów podlegających finansowaniu ze środków instrumentu „Łącząc Europę”.

45. Nalega na terminowe zatwierdzenie programów operacyjnych i rozporządzeń w okresie programowania 2014–2020 tak, aby wdrażanie projektów mogło się rozpocząć na początku roku 2014.

II. ZALECANE POPRAWKI

COM(2011) 665 final/3

Poprawka 1

Dodać nowy motyw po motywie 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	Instrument ten wyraźnie wzmocni także projekty, w ramach których priorytetowe znaczenie przypada infrastrukturze kolejowego transportu towarów jako elementowi wiążącemu porty i platformy multimodalne i spajającemu cały obszar, zwłaszcza w wymiarze gospodarczym, społecznym i terytorialnym, co bez wątpienia polepszy dostęp do rynków wschodzących. Te zelektryfikowane sieci kolejowe w dużym stopniu przyczyniają się do oszczędności energii, pozwalają ograniczyć zewnętrzną zależność energetyczną dzięki ich wszechstronności, tzn. możliwości powiązania ich z różnymi źródłami energii, a także sprzyjają zrównoważeniu środowiskowemu, wpisując się tym samym bezpośrednio w cele strategii „Europa 2020”.

Uzasadnienie

Spójność społeczna i terytorialna Europy w dużym stopniu zależeć będzie od zdolności UE do zapewnienia równowagi między poszczególnymi obszarami i utrzymania między nimi powiązań. Koncepcja terytorium europejskiego, odzwierciedlona w dużych i proekologicznych sieciach transportowych powinna uwzględniać nie tylko potrzebę powiązania obszarów już rozwiniętych – osie łączące terytoria powinny same stanowić element spajający i stymulować obszary znajdujące się w gorszej sytuacji gospodarczej i społecznej. Uruchomienie instrumentów łączących Europę powinno być również centralnym zagadnieniem planowania przestrzennego i równowagi międzyregionalnej.

Przepisy ogólne i końcowe

46. Popiera propozycję Komisji Europejskiej, by w większym stopniu skupić się na wynikach w oparciu o jasno wytyczone i wymierne cele oraz wskaźniki wydajności ustanowione na wcześniejszym etapie. Należy określić kilka jasnych i gruntownie przygotowanych wskaźników. Powinny one być ogólne, sprawiedliwe, proporcjonalne i oparte na zasadzie równego traktowania. W tej sytuacji instrumenty planowania strategicznego winny zostać udostępnione władzom regionalnym i lokalnym tak, by władze te mogły uniknąć dodatkowych obciążeń administracyjnych w zakresie sprawozdawczości. Konieczna jest również ocena uwzględniająca wpływ na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

47. Zwraca się do państw członkowskich o większe wykorzystanie wsparcia technicznego dostępnego w obrębie programów operacyjnych, by usprawnić możliwości organów samorządowych i innych jednostek w zakresie wykorzystania funduszy UE. W ramach instrumentu „Łącząc Europę” szczególnego znaczenia nabiera kwestia, by mniej rozwinięte państwa członkowskie również przygotowywały jakościowe projekty z wykorzystaniem wsparcia technicznego i by mogły one stać się kandydatami równorzędnymi innym państwom członkowskim w momencie składania ofert, które mogą zostać objęte współfinansowaniem z UE.

48. Apeluje o wypracowanie bardziej szczegółowych definicji związanych z przygotowywaniem dokumentacji projektowej, opracowywaniem projektów, uruchamianiem procedur i składaniem wniosków przez poszczególnych uczestników (podział zadań między organami krajowymi a władzami regionalnymi i lokalnymi) w ramach instrumentu „Łącząc Europę”.

Poprawka 2

Artykuł 3 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>przyczynia się do inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez tworzenie nowoczesnych i wysoce efektywnych sieci trans-europejskich, przynosząc tym samym korzyści dla całej Unii Europejskiej w zakresie konkurencyjności, spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach jednolitego rynku oraz kreując bardziej sprzyjające inwestycjom publicznym i prywatnym otoczenie dzięki połączeniu instrumentów finansowych z bezpośrednim finansowaniem unijnym, a także dzięki wykorzystaniu synergii między sektorami.</p>	<p>przyczynia się do inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez tworzenie nowoczesnych i wysoce efektywnych sieci trans-europejskich, przynosząc tym samym korzyści dla całej Unii Europejskiej w zakresie konkurencyjności, spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach jednolitego rynku oraz kreując bardziej sprzyjające inwestycjom publicznym i prywatnym otoczenie dzięki połączeniu instrumentów finansowych z bezpośrednim finansowaniem unijnym, a także dzięki wykorzystaniu synergii między sektorami. <u>Dotyczy to zwłaszcza mniej rozwiniętych regionów i państw członkowskich, gdzie PKB na mieszkańca w latach 2007–2013 wynosił poniżej 75 % średniej UE-25 w okresie odniesienia, lecz których PKB na mieszkańca wynosi powyżej 75 % średniego PKB w UE-27, a także regionów cierpiących na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków demograficznych i przyrodniczych.</u></p>

Uzasadnienie

Zob. punkt 12.

Poprawka 3

Art. 5 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Koperta finansowa instrumentu „Łącząc Europę” może obejmować wydatki dotyczące czynności związanych z fazą przygotowawczą, monitorowaniem, kontrolą, audytem i oceną, które są wymagane do zarządzania programem i realizacji jego celów, w szczególności analizy, spotkania ekspertów, w zakresie, w jakim dotyczą ogólnych celów niniejszego rozporządzenia, koszty związane z sieciami IT służącymi przetwarzaniu i wymianie informacji, a także wszelkie koszty obsługi technicznej i administracyjnej poniesione przez Komisję w związku z zarządzaniem programem.</p> <p>[...]</p>	<p>Koperta finansowa instrumentu „Łącząc Europę” może obejmować wydatki dotyczące czynności związanych z fazą przygotowawczą, monitorowaniem, kontrolą, audytem i oceną <u>oraz kosztami administracyjnymi</u>, które są wymagane do zarządzania programem i realizacji jego celów, w szczególności analizy, spotkania ekspertów, w zakresie, w jakim dotyczą ogólnych celów niniejszego rozporządzenia, koszty związane z sieciami IT służącymi przetwarzaniu i wymianie informacji, a także wszelkie koszty obsługi technicznej i administracyjnej poniesione przez Komisję w związku z zarządzaniem programem.</p> <p>[...]</p>

Uzasadnienie

Zob. punkt 22.

Poprawka 4

Art. 7 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Kwalifikowalność i warunki pomocy finansowej</p> <p>2. W dziedzinie transportu jedynie działania służące realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr XXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T] oraz działania wspierające program kwalifikują się do otrzymania unijnej pomocy finansowej w formie zamówień i instrumentów finansowych na podstawie niniejszego rozporządzenia. Jedynie poniższe działania kwalifikują się do otrzymania unijnej pomocy finansowej w formie dotacji na podstawie niniejszego rozporządzenia:</p>	<p>Kwalifikowalność i warunki pomocy finansowej</p> <p>2. W dziedzinie transportu jedynie działania służące realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr XXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T] oraz działania wspierające program kwalifikują się do otrzymania unijnej pomocy finansowej w formie zamówień i instrumentów finansowych na podstawie niniejszego rozporządzenia. Jedynie poniższe działania kwalifikują się do otrzymania unijnej pomocy finansowej w formie dotacji na podstawie niniejszego rozporządzenia:</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
a) działania służące realizacji sieci bazowej zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T], w tym wdrożenie nowych technologii i rozwiązań innowacyjnych zgodnie z art. 39 rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];	a) działania służące realizacji sieci bazowej zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T], w tym wdrożenie nowych technologii i rozwiązań innowacyjnych zgodnie z art. 39 rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];
b) prace studyjne dotyczące projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];	b) <u>działania w ramach realizacji sieci kompleksowej, zgodnie z rozdziałem II rozporządzenia dotyczącego TEN-T, jeżeli przyczyniają się do ułatwienia transportu transgranicznego lub zlikwidowania wąskich gardeł, albo też do rozwoju sieci bazowej;</u>
c) działania wspierające projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a) i d) rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];	b) c) prace studyjne dotyczące projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];
d) działania wspierające systemy zarządzania ruchem zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) nr XXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];	e) d) działania wspierające projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. a) i d) rozporządzenia (UE) nr XXXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];
e) działania wspierające usługi w zakresie transportu towarowego zgodnie z art. 38 rozporządzenia (UE) nr XXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];	e) e) działania wspierające systemy zarządzania ruchem zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) nr XXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];
f) działania służące ograniczeniu hałasu powodowanego przez kolejowy transport towarowy poprzez modernizację obecnie używanego taboru;	e) f) działania wspierające usługi w zakresie transportu towarowego zgodnie z art. 38 rozporządzenia (UE) nr XXX/2012 [wytyczne dotyczące TEN-T];
g) działania wspierające program.	f) g) <u>działania służące ograniczeniu hałasu powodowanego przez kolejowy transport towarowy poprzez <u>zakup nowego i</u> modernizację obecnie używanego taboru;</u> g) h) <u>działania wspierające program.</u>

Poprawka 5

Art. 7 ust. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W dziedzinie telekomunikacji wszystkie działania w sektorze telekomunikacji służące realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz działania wspierające program określone w załączniku I do rozporządzenia (UE) XXXX/2012 [wytyczne INFOS] kwalifikują się do otrzymania unijnej pomocy finansowej w formie dotacji, zamówień i instrumentów finansowych na podstawie niniejszego rozporządzenia.	W dziedzinie telekomunikacji wszystkie działania w sektorze telekomunikacji służące realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz działania wspierające program określone w załączniku I do rozporządzenia (UE) XXXX/2012 [wytyczne INFOS] kwalifikują się do otrzymania unijnej pomocy finansowej w formie dotacji, zamówień i instrumentów finansowych na podstawie niniejszego rozporządzenia. <u>Dostępne środki mogą zostać wykorzystane przede wszystkim przez państwa członkowskie i regiony do finansowego wsparcia programów na rzecz rozpowszechniania sieci szerokopasmowych.</u>

Uzasadnienie

W art. 2 ust. 9 wniosku dotyczącego rozporządzenia stwierdza się, że (bezpośrednimi) beneficjentami wsparcia mogą być również organy. Należy to przyjąć z zadowoleniem. Dostępne środki powinny zostać również udostępnione państwu członkowskim i regionom, by wesprzeć finansowo programy na rzecz rozpowszechniania sieci szerokopasmowych.

Poprawka 6

Art. 8 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Wydatki mogą być kwalifikowalne od daty złożenia wniosku o pomoc finansową. [Wydatki na działania wynikające z projektów ujętych w pierwszym programie wieloletnim mogą być kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2014 r.].	Wydatki mogą być kwalifikowalne od daty złożenia wniosku o pomoc finansową. [Wydatki na działania wynikające z projektów ujętych w pierwszym programie wieloletnim mogą być kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2014 r.]. <u>Koszty przygotowania projektów pomostowych w okresie 2007–2013 należy uznać za kwalifikowalne.</u>

Uzasadnienie

Zob. punkt 26.

Poprawka 7

Art. 8 ust. 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Wydatki związane z nabyciem ziemi nie są kosztem kwalifikowanym.	Wydatki związane z nabyciem ziemi ~~nie~~ są kosztem kwalifikowanym <u>do 10 % całkowitej inwestycji projektowej.</u>

Uzasadnienie

Zob. punkt 26.

Poprawka 8

Art. 8 ust. 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
VAT nie jest kosztem kwalifikowanym	Niepodlegający zwrotowi VAT ~~nie~~ jest kosztem kwalifikowanym

Uzasadnienie

Zob. punkt 26.

Poprawka 9

Art. 9 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Wnioski mogą być składane przez pojedyncze lub działające w większej liczbie państwa członkowskie, organizacje międzynarodowe, wspólne przedsiębiorstwa, bądź przedsiębiorstwa lub instytucje publiczne lub prywatne ustanowione w państwach członkowskich.	Wnioski mogą być składane przez pojedyncze lub działające w większej liczbie państwa członkowskie, organizacje międzynarodowe, w ramach wspólnych przedsięwzięć takich jak <u>EUWT</u> , bądź przez przedsiębiorstwa lub instytucje publiczne lub prywatne ustanowione w państwach członkowskich.

Uzasadnienie

Zob. punkt 27.

Poprawka 10

Art. 10 ust. 2 lit. b

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
w odniesieniu do dotacji na roboty: (i) koleje i śródlądowe drogi wodne: wartość unijnej pomocy finansowej nie przekracza 20 % kosztów	w odniesieniu do dotacji na roboty: (i) koleje i śródlądowe drogi wodne: wartość unijnej pomocy finansowej nie przekracza 20 % kosztów

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
kwalifikowalnych; stawki finansowania mogą zostać podniesione do 30 % dla działań związanych z eliminacją wąskich gardeł; stawka finansowania może zostać podniesiona do 40 % dla działań związanych z odcinkami transgranicznymi;	kwalifikowalnych; stawki finansowania mogą zostać podniesione do 30 % dla działań związanych z eliminacją wąskich gardeł; stawka finansowania może zostać podniesiona do 40 % dla działań związanych z odcinkami transgranicznymi <u>i dla specjalnych działań na rzecz interoperacyjności w perspektywie krótkoterminowej</u> ;
[...]	[...]

Uzasadnienie

W niektórych krajach, takich jak Hiszpania, należy podjąć większe starania na rzecz osiągnięcia norm europejskiej interoperacyjności kolejowej ze względu na sytuację wyjściową, która charakteryzuje się m.in. inną szerokością toru oraz innym systemem elektryfikacji. W związku z tym konieczne jest ustalenie hierarchii działań umożliwiających faktyczne wprowadzenie interoperacyjności, pojawienie się nowych operatorów, stworzenie tkanki przedsiębiorczości w dziedzinie transportu i logistyki, która powinna wykorzystywać powstające sieci, jak też wyposażenie w odpowiedni tabor itp. Zaawansowane już w czasie wdrożenia rozwiązań technicznych, takich jak „trzecia szyna” (trzy szyny na podkład, co umożliwia podwójną szerokość torów) na istniejących odcinkach, umożliwi funkcjonowanie interoperacyjnych usług transportowych bez konieczności oczekiwania na korytarze zaprojektowane specjalnie według tych norm, co mogłoby opóźnić wprowadzenie tych usług znacznie poza 2020 r. Działania te powinny być postrzegane jako zarodek pełnej interoperacyjności korytarzy tworzonych obecnie i w dalszej przyszłości, w związku z czym zasługują na priorytetowe potraktowanie w ramach instrumentów finansowych. Jednym z rozwiązań byłoby nadanie tym działaniom tej samej rangi co odcinkom transgranicznym. W każdym razie propozycja ta jest zgodna z punktem 17 zaleceń politycznych, gdyż w sektorze kolejowym Hiszpania jest jednym z najsłabszych i borykających się z największymi problemami regionów. Jest to zgodne również z punktem 26, ponieważ ze względu na inną szerokość torów konwencjonalna sieć kolejowa w Hiszpanii sprawia, że należy ona do „regionów słabiej rozwiniętych”.

Poprawka 11

Art. 10 ust. 4 lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka
działania w zakresie sieci szerokopasmowych: wartość unijnej pomocy finansowej nie przekracza 50 % kosztów kwalifikowalnych;	działania w zakresie sieci szerokopasmowych: wartość unijnej pomocy finansowej nie przekracza <u>85</u> ~~50~~ % kosztów kwalifikowalnych

Uzasadnienie

Budowa sieci szerokopasmowych na obszarach słabo zaludnionych wymaga znacznych inwestycji finansowych, a zainteresowanie podmiotów gospodarczych rozwijaniem działalności handlowej na tych obszarach jest niskie, a nawet żadne. Jeśli zatem wziąć pod uwagę proponowany poziom współfinansowania, sektorowi komunikacji elektronicznej trudno będzie osiągnąć cele wyznaczone w agendzie cyfrowej dla Europy odnośnie do dostępu do sieci szerokopasmowych.

Poprawka 12

Art. 10 ust. 5

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Stawki współfinansowania podane wyżej mogą zostać podniesione o maksymalnie 10 punktów procentowych dla działań charakteryzujących się synergiami międzysektorowymi, realizujących cele w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu, podnoszących poziom odporności na skutki zmiany klimatu lub ograniczających emisje gazów cieplarnianych. Możliwość podniesienia stawek współfinansowania nie dotyczy stawek, o których mowa w art. 11.	Stawki współfinansowania podane wyżej mogą zostać podniesione o maksymalnie 10 punktów procentowych dla działań charakteryzujących się synergiami międzysektorowymi, realizujących cele w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu podnoszących poziom odporności na skutki zmiany klimatu lub ograniczających emisje gazów cieplarnianych, <u>jak również w przypadku inwestowania w mniej rozwinięte regiony i państwa członkowskie, gdzie PKB na mieszkańca w latach 2007–2013 wynosił poniżej 75 % średniej UE-25 w okresie odniesienia, lecz których PKB na mieszkańca wynosi powyżej 75 % średniego PKB w UE-27, a także inwestycji w regionach o poważnych i trwałych niekorzystnych warunkach przyrodniczych i demograficznych</u> . Możliwość podniesienia stawek współfinansowania nie dotyczy stawek, o których mowa w art. 11.

Uzasadnienie

Za konieczne uznajemy zróżnicowane traktowanie regionów słabiej rozwiniętych i regionów cierpiących wskutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych i demograficznych, gdyż wszystkie te kryteria wpływają na rozwój regionalny; należy więc mieć je w równym stopniu na uwadze, oceniając poziomy współfinansowania. W tym samym miejscu Komisja Europejska uwzględniła we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie EFRR w następnym okresie programowania szczegółowe przepisy w celu skierowania uwagi na konkretne utrudnienia w regionach o tych szczególnych cechach terytorialnych, zgodnie z art. 174 TFUE.

Poprawka 13

Art. 11 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Przepisy mające zastosowanie do sektora transportu na podstawie niniejszego rozporządzenia stosuje się do specjalnych zaproszeń do składania wniosków, o których mowa powyżej. W trakcie realizacji tych zaproszeń największy możliwy priorytet nadaje się projektom odpowiadającym alokacjom krajowym w ramach Funduszu Spójności.	Przepisy mające zastosowanie do sektora transportu na podstawie niniejszego rozporządzenia stosuje się do specjalnych zaproszeń do składania wniosków, o których mowa powyżej. W trakcie realizacji tych zaproszeń ~~największy możliwy priorytet nadaje się projektom odpowiadającym~~ <u>przestrzegane są alokacje krajowe alokacjom krajowym</u> w ramach Funduszu Spójności, <u>przynajmniej do czasu przeglądu śródkresowego wieloletniego programu prac. W razie potrzeby można zorganizować dodatkowe zaproszenia do składania wniosków dla tych państw członkowskich kwalifikujących się do Funduszu Spójności, które mogą mieć trudności ze skutecznym ubieganiem się o projekty.</u>

Uzasadnienie

Zob. punkt 7.

Poprawka 14

Art. 12 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Komisja anuluje, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, pomoc finansową przyznaną na działania, których realizacji nie rozpoczęto w ciągu jednego roku od daty rozpoczęcia działania ustalonej w warunkach regulujących przyznanie pomocy.	Komisja anuluje, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, pomoc finansową przyznaną na działania, których realizacji nie rozpoczęto w ciągu ~~jednego roku~~ <u>dwóch lat</u> od daty rozpoczęcia działania ustalonej w warunkach regulujących przyznanie pomocy.

Uzasadnienie

Zapewni to większą elastyczność, potrzebną po to, by pomoc beneficjentom przezwyciężyć przeszkody w realizacji.

Poprawka 15

Art. 12 ust. 2 lit. c)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
w wyniku oceny postępów w realizacji projektu, zwłaszcza w przypadku poważnych opóźnień w realizacji działania.	w wyniku oceny postępów w realizacji projektu, zwłaszcza w przypadku poważnych opóźnień w realizacji działania, <u>powstałych z winy beneficjentów.</u>

Uzasadnienie

Zob. punkt 28.

Poprawka 16

Art. 12 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Komisja może zażądać zwrotu przyznanej pomocy finansowej, jeżeli w terminie dwóch lat od daty zakończenia realizacji ustalonej w warunkach regulujących przyznanie pomocy, realizacja działania korzystającego z pomocy finansowej nie została zakończona.	Komisja może zażądać zwrotu przyznanej pomocy finansowej, jeżeli w terminie ~~dwóch~~ <u>trzech</u> lat od daty zakończenia realizacji ustalonej w warunkach regulujących przyznanie pomocy, realizacja działania korzystającego z pomocy finansowej nie została zakończona.

Uzasadnienie

Zob. punkt 28.

Poprawka 17

Art. 12 ust. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Przed podjęciem jednej z decyzji przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 Komisja analizuje daną sprawę i informuje zainteresowanych beneficjentów, aby umożliwić im przedstawienie uwag w określonym terminie.	Przed podjęciem jednej z decyzji przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 Komisja analizuje daną sprawę i informuje zainteresowanych beneficjentów, aby umożliwić im przedstawienie uwag w <u>terminie nie krótszym niż 3 miesiące</u> ~~określonym terminie~~ .

Uzasadnienie

Zob. punkt 28.

Poprawka 18

Art. 17 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Komisja przyjmuje wieloletnie i roczne programy prac dla każdego sektora. Komisja może także przyjąć wieloletnie i roczne programy prac, które obejmują więcej niż jeden sektor. Przedmiotowe akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.	Komisja przyjmuje wieloletnie i roczne programy prac dla każdego sektora. <u>Komisja uwzględni kompetentnych partnerów, respektując podejście oparte na wielopoziomowym sprawowaniu rządów przy opracowywaniu wieloletnich i rocznych programów prac.</u> Komisja może także przyjąć wieloletnie i roczne programy prac, które obejmują więcej niż jeden sektor. Przedmiotowe akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.

Uzasadnienie

Zob. punkt 32.

Poprawka 19

Art. 17 (nowy ustęp 8)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	W ramach instrumentu „Łącząc Europę” Komisja wspiera działania obejmujące zastosowanie nowych technologii, gdyż trudniej je wprowadzić na rynek niż tradycyjną infrastrukturę, taką jak infrastruktura drogowa i kolejowa, w związku z czym dotacje należy podwyższyć z 20 % do 50 %.

Uzasadnienie

Trudniej jest wprowadzić na rynek nowe technologie (np. infrastrukturę dla alternatywnych paliw) niż tradycyjną infrastrukturę, taką jak infrastruktura drogowa i kolejowa. Stanowią one część nowych wytycznych TEN-T, lecz CEF brakuje klauzul dotyczących ich finansowania. Projekty te trudniej finansować. Z drugiej strony wspierają one niezależność od ropy naftowej oraz cele zapisane w białej księdze w sprawie transportu, polegające na zmniejszeniu do 2030 r. o połowę liczby pojazdów wykorzystujących konwencjonalne paliwa w miastach. Uważamy, że ograniczanie dotacji na innowacje w transporcie do 20 % jest niekonsekwentne (stanowi to tym samym najniższą ze wszystkich dotacji).

Poprawka 20

Art. 17 (nowy ustęp 9)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	Komisja wspiera działania w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (możliwe że również w ramach Funduszu Spójności) mające na celu zwiększenie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej oraz służb publicznych w zakresie realizacji projektów ukierunkowanych na cele CEF.

Poprawka 21

Art. 26 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Nie później niż w połowie 2018 r. Komisja sporządza sprawozdanie z oceny na temat realizacji celów wszystkich środków (na poziomie wyników i skutków), skuteczności wykorzystania zasobów i europejskiej wartości dodanej, pod kątem decyzji o przedłużeniu, modyfikacji lub zawieszeniu środków. W ocenie uwzględnia się ponadto kwestie uproszczenia, wewnętrznej i zewnętrznej spójności, dalszego znaczenia wszystkich celów, a także wkładu środków w realizację unijnych priorytetów w zakresie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Uwzględnia się także wyniki oceny długoterminowych skutków poprzednich środków.	Nie później niż w połowie 2018 r. Komisja sporządza sprawozdanie z oceny na temat realizacji celów wszystkich środków (na poziomie wyników i skutków), skuteczności wykorzystania zasobów i europejskiej wartości dodanej, pod kątem decyzji o przedłużeniu, modyfikacji lub zawieszeniu środków. W ocenie uwzględnia się ponadto kwestie uproszczenia, wewnętrznej i zewnętrznej spójności, dalszego znaczenia wszystkich celów, a także wkładu środków w realizację unijnych priorytetów w zakresie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, <u>w tym wpływu na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną</u> . Uwzględnia się także wyniki oceny długoterminowych skutków poprzednich środków.

Uzasadnienie

Zob. punkt 46

Bruksela, 19 lipca 2012 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO